

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONIANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

LODEWIJK XI

EEN Staat is een georganiseerd land met een centraal gezag. Het gezagslichaam was de monarchie. Philips de Goede, hertog van Bourgondië, was een groot vorst zonder dat hij echter de titel van koning droeg. In die tijd, maakte Lodewijk XI van Frankrijk van zijn land een ge-disciplineerde staat, waarin hij het absoluut gezag voerde. Hij deed dit met de sluwheid van een spin en slaagde ten volle in zijn opzet.

3. — IN DE KELDERS

WE gaan even kijken», zei de koning. En de vroegoude, knorrige monarch daalde, voorafgegaan door zijn zonderlinge ministers en fakkeldragers, de wenteltrap af. Onderweg moesten dertig deuren met zeer ingewikkelde sloten geopend worden. De kelder was laag gewelfd en vochtig. In het midden een kubus uit metselwerk gesloten met een steen. In die graftombe had men een mens opgesloten en dat reeds sedert jaren. Men hoorde een zacht gekreun opstijgen. «Goed gewerkt!» zei Lodewijk XI met een tevreden glimlach. De koning van Frankrijk hield van deze verschrikkelijke kooien. Men had ze trouwens zijn naam gegeven...

1. — PARIJS OMSTREEKS 1480

EEN sombere vesting met grote stevige torens: de Bastille. Boven in een toren, in een somber, kaal vertrek zit een man. Het licht van de kaars valt op zijn vuil kapje, zijn mager gelaat, zijn lange neus en kleine, koude, harde ogen. Hij leest rekeningen... «Wat? zegt hij. Vier stuivers om mijn oude wambuis te herstellen!... Die vervloekte kleermaker!» Die man is Lodewijk XI.

2. — GOEDE AVOND, VRIEND OLIVIER!

WIE is daar?» — «Olivier le Daim, sire. Uw barbier.» — «Kom binnen, vriend. Ben je alleen?» — «Neen, sire, hier is Tristan, uw beul, en messire Coictier, uw geneesheer.» — «Goede avond, vrienden! God en Onze Lieve Vrouw beschermen jullie!» En terwijl de koning dit zei, nam hij zijn kapje af en kuste een loden medaille die er aan vastgehecht was. «Coictier, je thee heeft mijn lever niet genezen, en ik moet leven, vriend, want anders zullen de edelen opnieuw de kop opsteken. Ik heb moeite genoeg gehad om hun trots te temmen... Tristan, hoe gaat het met onze goede vriend, kardinaal La Balue?» — «Sire, hij is hier in de kelders...»

4. — DE BOURGONDIER!

VRRIEND Olivier, jij mijn beste diplomaat, zet niet zo'n verschrikt gezicht op! Ik moet de groten van dit rijk verpletteren. Ik heb gebeefd voor hen en voor hun chef, Karel de Stoute, hertog van Bourgondië, zoon van Philips de Goede. Ze hebben me genoeg vernederd! Ik heb echter hun vrienden gestraft. Had ik maar Karel de Stoute in handen gekregen!»

5. — NANCY

GELUKKIG sneuvelde hij tijdens de belegering van Nancy. Hij werd bevroren en zijn lichaam half verscheurd door de wolven teruggevonden. Toen kon ik aan zijn dochter Maria, Bourgondië en de steden van de Somme ontrukken. Jammer dat ik al haar staten niet kon inpalmen. Maar knoop het in je hersens: er is één God in Paradijs en één koning in Frankrijk!»